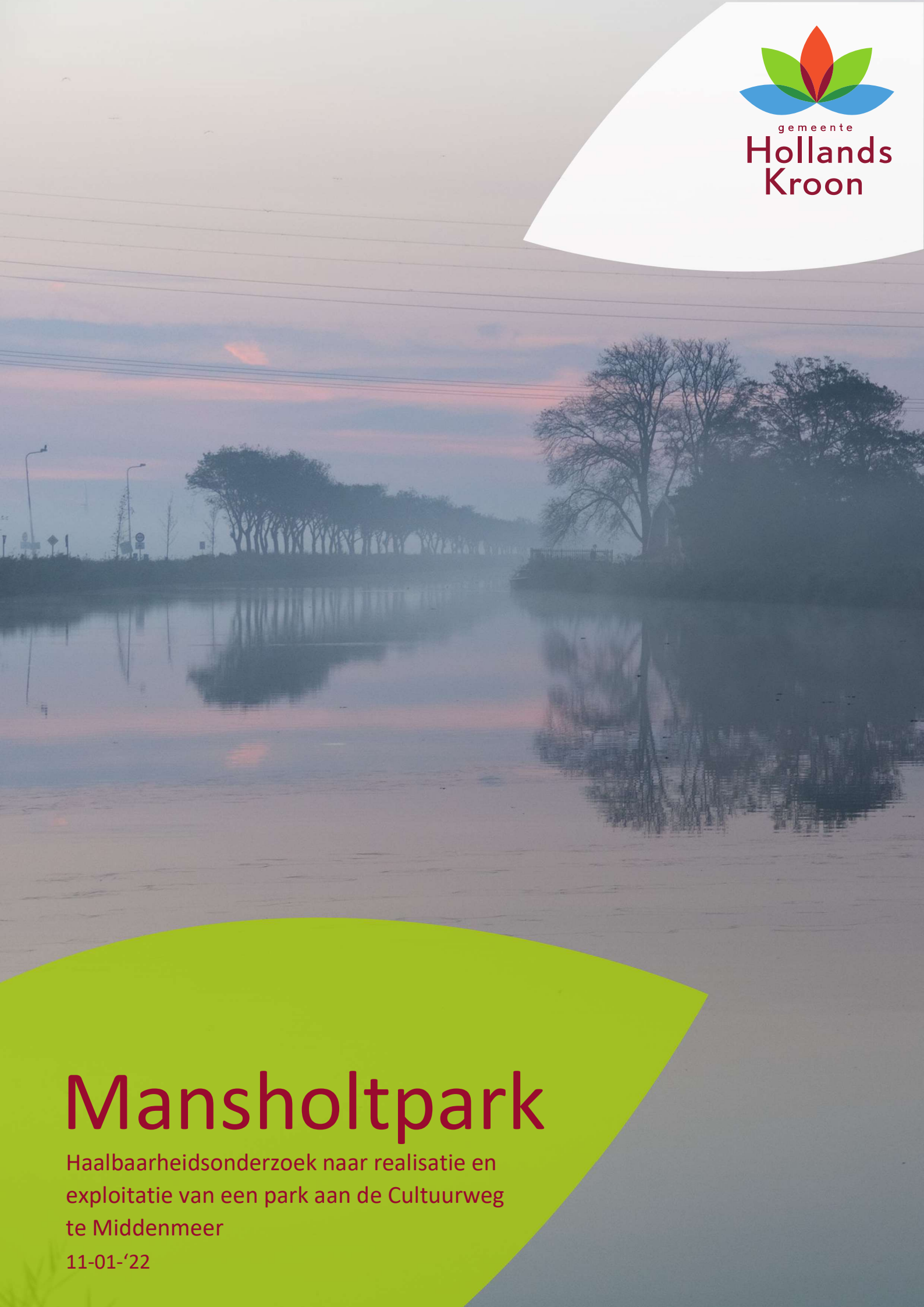

gemeente Hollands Kroon

Mansholtpark

Haalbaarheidsonderzoek naar realisatie en exploitatie van een park aan de Cultuurweg te Middenmeer

11-01-‘22

Inhoud

Inleiding	3
Fysieke informatie over het Mansholtpark	5
Het Mansholtpark gezien in bredere context	9
Binding aan samenleving	12
Kosten en kostendragers	17
Bronvermelding	18
Poster	19

Inleiding

Opdrachtformulering

De raad van gemeente Hollands Kroon nam op 29 juni 2021 een motie van de raadsfractie van SHK aan waarin het college werd opgeroepen om:

1. de haalbaarheid van realisering én exploitatie van een park aan de oostkant van de Cultuurweg te Middenmeer of een alternatief te onderzoeken, zowel financieel als ruimtelijk;
2. daarbij inwoners, scholen, maatschappelijke instellingen, andere overheden en dergelijke voor zover nodig te betrekken;
3. bij de uitwerking van dit plan of een alternatief plan uit te gaan van een energiezuinige en duurzame ontwikkeling;
4. na te gaan of voor de realisering en/of exploitatie gebruik kan worden gemaakt van provinciale, nationale of Europese subsidieregelingen op het gebied van ontwikkeling van natuur en recreatie, educatie en dergelijke;
5. de gemeenteraad binnen 6 maanden na vaststelling van deze motie nader te informeren over de haalbaarheid van dit plan.

Wensen

De motie gaat over de ontwikkeling van een park in samenhang met de te ontwikkelen waterberging. Een groen/blauw park waar ruimte voor natuur en recreatie is. Het park kan de landschappelijke waarden van het gebied en de Wieringermeer benadrukken. Deze ontwikkeling kan ruimte bieden aan aantrekkelijke groenvoorzieningen, fiets- en wandelpaden, (natuur) educatie, speelvoorzieningen, visplaatsen en de mogelijkheid tot het bouwen van een ruimte voor educatie en andere dergelijke bijeenkomsten en activiteiten. Ook kan de (verzets)geschiedenis meegenomen worden bij de mogelijke ontwikkeling van het park.

Waarom Mansholtpark?

Aan de Hoornseweg, wat later de Cultuurweg werd, woonde en werkte Sicco Mansholt. Sicco heeft een bijzonder leven in de Wieringermeer geleefd. Door het park naar hem te vernoemen wordt een verbinding met de geschiedenis gemaakt. Meer hierover in ‘Geschiedenis plangebied’.

Aanpak

Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid is informatie opgehaald uit de gemeentelijke organisatie. Er zijn gesprekken gevoerd met het Hoog Heemraadschap Hollands Noorderkwartier (hierna HHNK), Staatsbosbeheer, Historisch genootschap Wieringermeer,

Parallel aan deze periode van onderzoek is er een streefbeeld opgesteld voor landschappelijke inpassing van de nu aanwezige bedrijvigheid op Agriport en de inpassing van toekomstige bedrijven. Vanuit het werk aan het streefbeeld is informatie gedeeld ten behoeve van dit haalbaarheidsonderzoek.

Samenvatting

Planologisch is het goed mogelijk om een park te realiseren. Zeker als daarbij de samenwerking wordt gezocht met de ondernemer die naast de beoogde projectlocatie is gevestigd.

Maatschappelijk draagvlak is er in ruime mate. Gesprekspartners reageren enthousiast op het idee en dragen suggesties aan voor de versterking van het idee. Bewoners bevestigen dat een park als dit een goede maatschappelijke en landschappelijke compensatie is voor de datacenter-ontwikkeling.

Naast het initiatief van de raadsfractie van SHK voor dit park, wordt achter de schermen gewerkt aan een streefbeeld voor de landschappelijke inpassing van de nu aanwezige bedrijvigheid op Agriport en de inpassing van toekomstige bedrijven. Hier zijn de gebiedsontwikkelaar, MOOI Noord-Holland, de PARK, Provincie NH, HHNK, Microsoft en Google betrokken. De ontwikkeling van het park past in het streefbeeld en kan daar aan bijdragen.

In financieel opzicht is de aanleg en exploitatie van een nieuw park een aanzienlijke last. Afhankelijk van uitvoering en omvang valt de investering in een bandbreedte tussen 5 en 10 miljoen euro. Voor dit bedrag is momenteel geen dekking noch een kostendrager aanwezig. Het combineren van het realiseren van dit park met andere, grootschaliger ambities levert een grotere kans op subsidies en bijdragen van buitenaf. Partnerschappen met ondernemers en instellingen kunnen de lasten ook verlichten.

De vraag is of de beschikbaarheid van subsidies en bijdragen van stakeholders voldoende financiële basis bieden. De vraag is ook of het park in deze solitaire vorm zonder beschikbaarheid van kostendrager of substantieel budget een realistisch doel is om te ambiëren. In een scenariostudie kan gekeken worden naar verschillende realistische perspectieven en de mogelijkheden van het koppelen aan kostendragers. Een denkrichting zou kunnen zijn, dat het gebied tussen A7 en Cultuurweg wordt ingevuld met natuur en recreatie rond waterberging, woningbouw in het groen, bedrijvigheid in het groen, fiets en wandelpaden. Zo wordt het park een robuuste toevoeging aan de omgevingskwaliteit van woonkern Middenmeer.

In dit rapport wordt op basis van de motie uitgegaan van de basisvariant.

Aanbevelingen:

- Onderzoek naar de bereidheid tot (financiële) participatie door Provincie NH, HHNK, Agriport, Microsoft en/of Google.
- Gezamenlijk onderzoek naar mogelijke scenario's voor ontwikkeling, variërend van een basale uitvoering, een meer uitgebreide variant en een volledige transformatie van het landbouwgebied naar gemengde functies (woon- en werklocatie, waterberging, biodiversiteit, natuur & recreatie).
- Opzet van een breed participatietraject over de scenariokeuze.
- Overweeg een gebiedsprogramma in te richten voor een vitale kust en achterliggend land om voor IKW- subsidie in aanmerking te komen.

* Streefbeeld Agriport A7, Sweco Nederland, januari 2022

Fysieke informatie over het Mansholtpark

Oriëntatie plangebied

De motie refereert naar een kavel van 45 hectare ten zuiden van Middenmeer. De kavel wordt omsloten door de A7 aan oostelijke zijde en de Cultuurweg aan de westelijke zijde. Het plangebied bevindt zich in de ruimtelijke Wieringermeerpolder. Dit gebied wordt gekenmerkt door haar openheid, de rationele verkaveling en het herkenbare patroon van water, wegen en groen.
Het huidige landgebruik van de kavel is agrarisch. De kavel is in eigendom van een private partij wordt momenteel verpacht aan een agrariër.

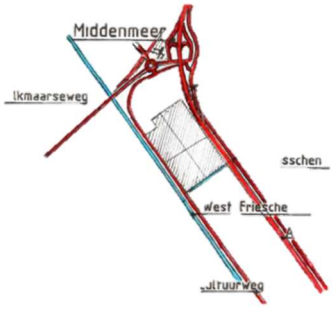

Situering park ten opzichte van A7 en Middenmeer (bron motie SHK).

Parkschets (bron motie SHK).

Geschiedenis plangebied

Het plangebied ligt in de Wieringermeerpolder die 4 jaar na het voltooien van de Afsluitdijk in 1934 in cultuur werd genomen. De Wieringermeerpolder werd als een van de eerst droogmakerijen volledig ontworpen door een team van verschillende ingenieurs ontworpen. Zoals hiervoor te lezen was, is dit ontwerp van rationele verkaveling en het patroon van landschapselementen hedendaags nog steeds zichtbaar. In de Tweede Wereldoorlog was de Wieringermeer een belangrijke voedselleverancier van Nederland, vele honderden mensen kwamen vanuit het hele land met de fiets, paard en wagen en soms lopend naar de Wieringermeer voor eten.

Voedselmigranten kwamen vanuit het hele land naar onder andere de Wieringermeer voor voedsel. Deze voedselmigranten smokkelden soms wapens en munitie voor het verzet.(bron: Geheugenvanwest.nl)

Zo kwamen deze mensen ook naar de Cultuurweg die toen Hoornseweg heette in Middenmeer, hier woonde en werkte de agrariër Sicco Mansholt. Sicco was agrariër en ook verzetsstrijder. Zo zorgde Sicco samen met andere verzetsstrijders zoals voormalig wethouder van de gemeente Wieringermeer Adrie de Graaf dat wapen, munitie en voorraaddroppingen van de geallieerde in West-Friesland werden opgehaald en verstopt bij boeren waaronder boeren in Wieringermeer. Deze wapens, munitie en voorraden werden dan weer onopgemerkt meegegeven aan strijders uit het hele land die zich voordeden als voedselmigranten die naar de Wieringermeer kwamen. Behalve deze acties verborg Sicco ook een aantal onderduikers die gevlucht waren vanuit het joods werkdorp bij Nieuwesluis.

Aan het eind van de Tweede Wereldoorlog op 17 april 1945 werd de Wieringermeerpolder moedwillig door de Duitsers onderwater gezet door de IJsselmeerdijk door te breken. Hierdoor liep de Wieringermeerpolder wederom vol met water. Op 11 december 1945 waren de gaten gedicht en viel de polder weer droog.

Na de Tweede Wereldoorlog werd Sicco Mansholt in juni 1945 gevraagd als minister van Landbouw, Visserij en voedselvoorziening. Met zijn 37 jaar was hij destijds de jongste minister van Nederland. Hij was aangesteld vanwege zijn goede organisatorische kwaliteiten en hem werd gevraagd om de voedselvoorziening weer op orde te brengen, daar bij zijn aanstelling nog voor 1 week voedsel in Nederland was. Met een krachtig inkoopbeleid, strakke voedseldistributie en beheersing van de prijs wist hij de situatie te stabiliseren (Wikipedia, 2021). Sicco heeft totaal 6 kabinetten meegemaakt en heeft zicht in zijn politieke carrière vooral hardgemaakt om de voedselvoorziening van Nederland op peil te houden. Dit deed hij door in te zetten op schaalvergroting en modernisering van de landbouw. Hij was later Europees commissaris van Landbouw en voorzitter van de Europese commissie.

Sicco Mansholt: Akkerbouwer, verzetsstrijder en minister van Landbouw, visserij en voedselvoorziening (bron: Wikipedia, 2021).

Bestemming plangebied

Het perceel is agrarisch bestemd, met dubbelbestemmingen Archeologie en Waterbergingsgebied. Het noordelijke gedeelte van het gebied heeft de functieaanduiding dagrecreatie. Er is een lage archeologische verwachting (bron: archeologische verwachtingenkaart Hollands Kroon 2015), met een quickscan en evt nader onderzoek moet in beeld worden gebracht wat de aanwezige waarden zijn. Deze gegevens zijn uitgangspunten voor ontwerp van het park en eventuele ontgravingen.

Met de bestemming Waterbergingsgebied is de kavel planologisch voorbereid voor het ontwikkelen van “kale” waterberging (Bestemmingsplan Uitbreiding Agriport A7 Grootschalige Glastuinbouw, 2010).

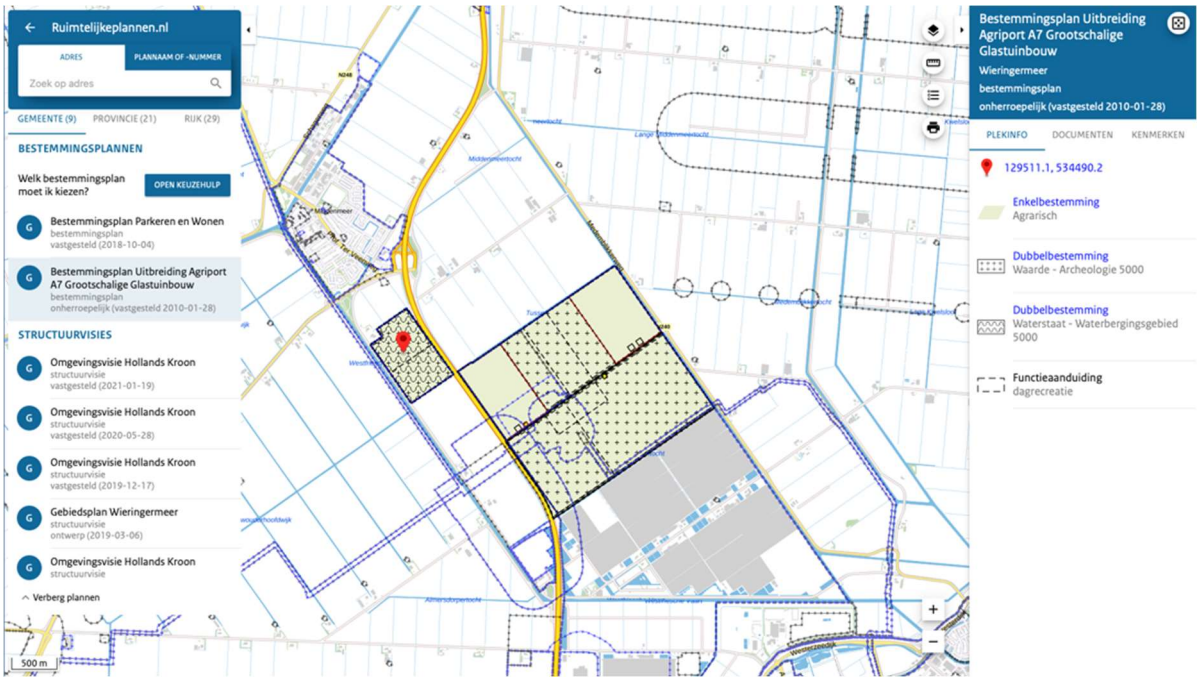

(bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Het ontwikkelen van een gebouw, bijvoorbeeld ten behoeve van educatie of verblijf wijkt af van het bestemmingsplan. Op het gedeelte van het perceel met de functieaanduiding dagrecreatie mogen wel bouwwerken geen gebouw zijnde tot een hoogte van 3 meter worden gebouwd.

Het realiseren van groenvoorzieningen zoals bomen en struiken en het aanleggen van verhardingen of het afgraven van grond is met een aanlegvergunning mogelijk. De aanlegvergunning mag alleen worden verleend als het HHNK hiermee kan instemmen en de functie van het gebied als waterbergingsgebied door de werkzaamheden niet onevenredig wordt geschaad.

Als van het bestemmingsplan wordt afgeweken dan moet het plan ook binnen de regels van de provincie passen. Deze regels zijn vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening NH2020 (POV)

Een park kan in principe gezien worden als een stedelijke functie. Of een ontwikkeling een stedelijke ontwikkeling is, is maatwerk en dient per ontwikkeling gemotiveerd te worden. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling mag alleen plaatsvinden als de ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakte schriftelijke afspraken (artikel 6.3 POV). Als het plan verder is uitgewerkt, kan en moet het regionaal worden afgestemd. Slechts bij instemming van de regio kan het plan doorgaan. Een waterberging met gedeeltelijke recreatieve mogelijkheden is planologisch al

toegestaan, dus je zou ook kunnen beargumenteren dat het geen nieuwe stedelijke ontwikkeling is, waardoor regionale afstemming niet nodig is. Concreet zal dit bij de verdere uitwerking (als meer over het ontwerp bekend is) verder uitgewerkt en gemotiveerd worden.

Als het plan door de provincie niet wordt gezien als een nieuwe stedelijke ontwikkeling, dan moet het gezien worden als een kleinschalige ontwikkeling en kan het alleen plaatsvinden op een locatie waar als een stedelijke functie is toegestaan (het recreatiegebied kan alleen als bestaande stedelijke functie worden gezien) en de bebouwde oppervlakte niet toeneemt (artikel 6.4 POV). Op dit moment is de oppervlakte van bouwwerken geen gebouw zijnde tbv recreatie niet begrensd en kan aan deze voorwaarden worden voldaan. Als het plan verder is uitgewerkt vindt hierover afstemming met de provincie plaats. Het plan begint zich nu nog niet in een fase dat dit niet mogelijk is (te abstract). Op voorhand worden er echter geen onoverkomelijke bezwaren gezien.

Hoewel het plan nog verder uitgewerkt moet worden is het waarschijnlijk dat dit, vanwege de wens om een gebouw te kunnen oprichten, in strijd met het bestemmingsplan is. Daarom dient er een ruimtelijke procedure gevoerd te worden. Welke procedure dat is, kan nu nog niet gezegd worden, omdat dit afhankelijk is van de verdere uitwerking.

Het Mansholtpark gezien in bredere context

Landschap

De Wieringermeer is een landschap van lange lijnen, functionele verkaveling en overzicht. Het parkontwerp moet reageren op het omringende landschap om zo een uniek karakter te krijgen. Een spel van lijnen, open ruimtes en begroeide vlakken kan afgewisseld worden om de gebruiker van het park een aantrekkelijk verblijf te bieden. De lijnen uit de omgeving kunnen hiervoor als aanleiding gebruikt worden. Omdat voor waterberging flexibiliteit mbt het waterpeil gewenst is kan in het ontwerp ook gespeeld worden met het watervlak. In natte perioden kan het park er daardoor heel anders uitzien dan in drogere tijden.

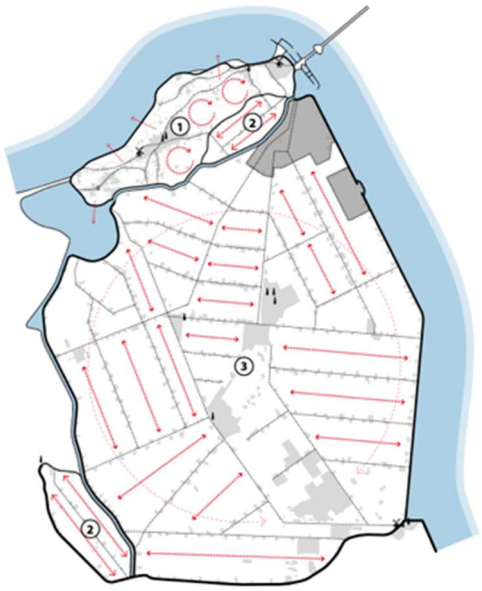

Openheid en ruimtebeleving

1. Vrij besloten en kleinschalig karakter Wieringen: open kogen en lange zichtlijnen vanaf hoge delen
2. Relatief open aandijkingen: openheid aan weerszijden van het middenlint met ringdijken als ruimtelijke begrenzing
3. Zeer open landschap Wieringermeerpolder: erven als groene 'eilanden' in een zee van ruimte, lange zichtlijnen tussen agrarische linten

Molen met molenbiotoop (indicatief)

Baken (kerk-, water-, of vuurtoren)

Het droogmakerij landschap van de Wieringermeerpolder kenmerkt zich door openheid en haar karakteristieke raamwerk van elementen (bron: Leidraad cultuur en landschap Wieringen en Wieringermeer provincie Noord-Holland, 2018).

Waterberging

Ter compensatie van de al ontwikkelde en nog te ontwikkelen bedrijvigheid langs de A7 moet watercompensatie plaatsvinden in de vorm van oppervlaktewater. Dit kan in de park kavel, maar ook elders. De ontwikkelaar van Agriport is verantwoordelijk voor het realiseren van waterberging, ter compensatie van al ontwikkelde en nog te realiseren bebouwing. Zowel HHNK als de ontwikkelaar van Agriport hebben aangegeven hiervoor aan deze locatie te denken. HHNK voorziet een opgave mbt klimaatadaptatie die heel goed in dit gebied opgelost kan worden.

Infrastructuur

De Cultuurweg is slechts een smalle weg die onvoldoende capaciteit heeft voor de ontsluiting van het Venster en B1. De ontsluiting van het Venster en B1 gaan in principe via de Flevoweg. Bij eventuele verdere ontwikkelingen van de gronden ten westen van de A7 is mogelijk een parallelweg langs de A7 nodig.

Om vanaf Middenmeer het park te benaderen kan men al wandelend onder de provinciale weg door via het Brieksebosje de Cultuurweg bereiken.

Vanuit Middenmeer kan onder de provinciale weg door het Brieksebosje worden betreden. Vanaf het bosje moet men nu nog een stukje langs de Cultuurweg lopen voor het park betreden zou kunnen worden.

Ecologie

De kavel langs de Cultuurweg heeft in haar huidige vorm weinig ecologische waarde. Het gebied ligt niet in of nabij aangewezen natuur zoals het Natuurnetwerk, weidevogelleefgebied of Natura 2000 gebied. Wel kan de lange en robuuste bosschage en de waterweg (Westfriesche vaart) langs de Cultuurweg gezien worden als een verbindingszone en jachtgebied voor verschillende soorten vleermuizen. Dit kunnen soorten zijn zoals de ruige dwergvleermuis, maar vanwege de relatie met water die locatie heeft kan dit gebied ook bijzondere soorten vleermuizen aantrekken zoals de watervleermuis. Afhankelijk van de inrichting kan het mogelijk te ontwikkelen park een plus voor de biodiversiteit worden. Wanneer het park ingericht wordt met een diversiteit aan inheemse bomen, struiken, kruiden, reliëf en structuren kan dit gebied zeer aantrekkelijk voor verschillende insecten, vogels, vleermuizen en kleine zoogdieren worden. Een van de uitgangspunten voor een gezonde biodiversiteit in een gebied is 'verbinding' doordat soorten gebieden veilig kunnen bereiken en ook weer kunnen vertrekken. De ecologische waarde van het park zal toenemen als dit gebied verbonden wordt met andere landschapselementen zoals de bestaande groenstrook langs de Cultuurweg en de te realiseren landschappelijke inpassing van Agriport.

De Westfriesche vaart in combinatie met de robuuste groenstructuur maakt deze locatie aantrekkelijk voor vleermuizen. Mogelijk ook voor bijzondere soorten zoals deze watervleermuis (bron: Ecopedia.be).

Recreatie

Een park als dit kan voor bewoners van Middenmeer en omgeving voorzien in een behoefte aan wandelroutes, visplekken en ruimte om van de buitenlucht te genieten.

Duurzaamheid

Het park kan een voorbeeldlocatie zijn in het kader van duurzaamheid omdat het land door de aanleg van een park niet alleen gebruikt wordt voor waterberging, maar ook voor recreatie en het vergroten van biodiversiteit.

Binding aan samenleving

Door met verschillende partijen over het park te spreken kwamen de volgende kansen en aandachtpunten in beeld:

Bos der omarming

Dit initiatief dat is gestart in het Alkmaarse Geestmerambacht en heeft al een vervolg gekregen in Wildrijk bij Sint Maartensvlotbrug. Het Bos der omarming zoekt ruimte voor uitbreiding in andere gemeenten. Mensen die een kind hebben verloren in de leeftijd van 0 tot 100 kunnen in dit gedenkpark een boom planten om verlies om te zetten in leven. In Geestmerloo wordt tweemaal per jaar een boomplantdag georganiseerd waarbij nabestaanden gemiddeld 25 bomen planten. Het Bos der Omarming zou ca 2,5ha groot moeten zijn en vrij toegankelijk, de gemeente blijft eigenaar van de grond en doet het beheer. In dit bos worden geen andere herdenkingsobjecten geplaatst anders dan bomen. Het hebben van een onderkomen zoals bijvoorbeeld een kapschuur of een ander afdak met de gelegenheid om koffie en thee te maken en het toilet te gebruiken, plus parkeerruimte is in principe voldoende voor dit initiatief. Bij voorkeur werkt Stichting Bos der Omarming samen met een gastvrije agrariër die dit onderdak als nevenactiviteit kan verzorgen. De stichting is enthousiast over de mogelijkheid van een Bos der Omarming bij Middenmeer en geeft aan deze locatie interessanter te vinden dan de locatie bij Westerland waar tot nu toe aan gedacht werd.

Het Bos der omarming is een gedenkbos voor overleden kinderen van 0 tot 100 jaar. De stichting heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn in de mogelijkheid tot de ontwikkeling van een Bos der omarming in het park (bron: hetbosderomarming.nl).

Voedselbos

Een voedselbos is een door de mens ontworpen systeem, gericht op duurzame voedselproductie. Het ontwerp van een voedselbos is geïnspireerd op de opbouw van een natuurlijk bos zoals we dat in Europa op enkele plekken nog aantreffen. De biodiversiteit van een natuurlijk bossysteem is enorm hoog. Zo ook de productiviteit: dat komt door de verschillende lagen die precies op elkaar afgestemd zijn. Anders dan in de landbouw wordt er in een voedselbos niet met een enkele laag - de akker- gewerkt maar ook met de lagen daarboven. De arbeid en input zijn op den duur nihil. En het

allerbelangrijkste is: een juist ontworpen voedselbos houdt zichzelf in stand en biedt voedsel en onderdak aan ontelbare soorten organismen, groot en klein. Niet alle plantensoorten hoeven trouwens voor de mens eetbaar te zijn. Ook soorten die bijvoorbeeld bestuivende insecten of plaag bestrijdende vogels aantrekken krijgen er hun plek.De grootte van een voedselbos kan variëren van een kleine achtertuin tot een hectaren groot geheel. De waarde van een voedselbos ligt niet alleen in het verbouwen van voedsel, maar ook in de educatieve kant. Voedselbos Kreilerwoud is al gerealiseerd op Kreil 6 in Barsingerhorn en Voedselbos De Pioniersplek is in aanleg op Schelpenbolweg 16 in Slootdorp. Een voedselbos in het Mansholtpark kan een waardevolle toevoeging zijn als hier een initiatiefnemer mee aan de slag wil gaan.

Jongeren

Tijdens de HK Jongerenweek hebben jongeren aangegeven graag kabelbanen, natuurspeeltuinen en visplekken te zien. Maar ook zwemmogelijkheden. Met glijbanen en/of een drijvend waterpark. Daarnaast een plek om samen te komen zonder anderen tot last te zijn, met voldoende vuilnisbakken.

Herinnering WOII

In WOII werden wapens en voorraden in West-Friesland gedropt door de geallieerden. Deze voorraden werden opgehaald door het verzet en verstopt bij Wieringermeerboerderijen. Een grote verzetsstrijder die ook wapens op zijn boerderij verstopte was Sicco Mansholt die aan de Cultuurweg woonde. Vanuit de randstand kwamen honderden mensen soms lopend om voedsel te halen in de Wieringermeer. Hier zaten ook stiekem verzetsstrijders bij die de wapens en voorraden smokkelden naar de randstad, om met de wapens verzetsacties uit te voeren tegen de Duitse bezetters. Later werd Sicco Mansholt minister van Landbouw.

Wandelen met de hond

Team Kernbeheer krijgt regelmatig aanvragen binnen om hondenspeeltuinen te realiseren. Een hondenspeeltuin in een gekaderd gebied waar honden los met elkaar al dan niet met aanwezige obstakels kunnen spelen. In park de Meent te Nieuwe Niedorp wordt momenteel gewerkt aan de eerst hondenspeeltuin van Hollands Kroon. Dit park kan mogelijk ruimte bieden voor de hondenbezitters van Middenmeer en omstreken.

Natuurorganisaties en historische verenigingen

Natuurorganisaties en historische verenigingen hebben veel specifieke en lokale kennis waarmee zij kunnen adviseren tijdens het ontwerpen van het park. Zo kunnen natuurorganisaties waardevolle inbreng leveren tijdens de ontwerpfase van het park. Zij kunnen bijvoorbeeld doelsoorten van flora en fauna bepalen, zodat de ontwikkeling van het park deze soorten bevordert. Als de ontwikkeling van dit park naar de ontwerptafel gebracht wordt, zijn verenigingen belangrijke adviseurs.

Staatsbosbeheer De Kop van Noord-Holland

Staatsbosbeheer geeft aan dat het een prachtig initiatief is. Financieren van dit soort initiatieven is moeilijk. Staatsbosbeheer krijgt geen subsidie om projecten te realiseren. Via het Buitenfonds laat Staatsbosbeheer onderdelen van projecten sponsoren door particulieren en bedrijven. Staatsbosbeheer kan optreden als beheerder mits het terrein past bij de doelstelling. Dit gaat om

langjarige overeenkomsten tussen gemeente en Staatsbosbeheer.
Natuurwijs is een opleiding van Staatsbosbeheer waarin vrijwilligers worden opgeleid om lessen aan jeugd te geven.

Educatie

Lagere scholen in Middenmeer geven aan dat er zeker belangstelling is voor een educatief programma in het park. Zij het wel dat de budgetten hiervoor bij de scholen erg beperkt zijn. Variatie in het lesaanbod is voor de scholen heel belangrijk. De aanwezigheid van een gids of NME leerkracht die een les geeft is gewenst, eventueel kan ook gewerkt worden met leskisten die goed aansluiten bij de leeftijd van de leerlingen. Leskisten kunnen nu alleen in Den Helder opgehaald worden, als die in het park beschikbaar zijn, dan is het voor een leerkracht ook mogelijk de les te geven. Hoe lang de kinderen in het park verblijven is afhankelijk van de activiteit die aangeboden wordt en de leeftijd van de groep, dat kan variëren van één tot 2 uur, de combinatie tussen iets actiefs en een informatief gedeelte werkt het beste. Een overdekte ontvangstruimte met tafels en stoelen, digibord en toiletten zijn noodzakelijk. Een combinatie met speelmogelijkheden is ideaal. Het betrekken van het Briekse bosje bij het park wordt als meerwaarde genoemd. Met bovenbouwgroepen kunnen zij op de fiets naar het park komen voor lessen. Voor lessen van onder- en middenbouw groepen zetten zij doorgaans ouders met auto's in. Mogelijk kan de ontwikkeling van het park een NME-groep doen ontstaan vanuit de samenleving.

Vanuit Wieringerwerf wordt aangegeven dat scholen de ontwikkeling van Campus de Terp zien als een uitbreiding van de huidige faciliteiten op gebied van natuurbeleving en educatie. Daardoor is er niet direct behoefte om naar Middenmeer te gaan voor lessen op dit gebied.

Participatie vanuit andere overheden

HHNK geeft aan dat zij watercompensatie zonder nevenfuncties als bijvoorbeeld biodiversiteit niet steunen op deze locatie. Zij dringen aan op samenwerking aan een integrale aanpak die verder gaat dan de grenzen van deze 45 ha. Het bundelen van ambities voor bedrijventerrein Agriport inclusief de daar bij behorende regenwaterbuffers is een ambtelijke ambitie die HHNK graag bestuurlijk bekrachtigt.

Provincie Noord-Holland is betrokken bij het eerder genoemde streefbeeld voor Agriport. De landschapsarchitecten van Provincie Noord-Holland vinden het belangrijk dat de volledige (groene)ontwikkeling langs de A7 in harmonie met het landschap van de Wieringermeer is en dat er samenhang in de verschillende ontwikkelingen te herkennen is.

Participatie vanuit bedrijfsleven

Er zijn gesprekken gevoerd met de ontwikkelaar Agriport A7, zij willen naast hun wettelijke verplichtingen ten aanzien van watercompensatie graag bijdragen aan het integrale ontwerp van de westelijke A7 zone.

Microsoft, als grootste aanwezig bedrijf in dit gebied, heeft zich, in hun streven naar een zo duurzaam mogelijk bedrijf, bereidt getoond om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het park. 'Carbon negative' is het streven van Microsoft.

Juridisch verankeren

In de Omgevingsvisie hebben we vastgelegd wat wij belangrijk vinden om plannen te kunnen toetsen, zodat we de goede keuzes maken over hoe Hollands Kroon er in de toekomst uit ziet. Spelregels zijn uitgewerkt in bestemmingsplannen en straks in het Omgevingsplan. Deze vormen het toetsingskader.

Maar ook als plannen niet passen in het bestemmingsplan/Omgevingsplan, dan kunnen we daar, op basis van de Omgevingsvisie, beargumenteerd vanaf wijken.

Zowel in de huidige Omgevingsvisie, als, naar verwachting, ook de nieuwe Omgevingsvisie, zijn brede ontwikkelrichtingen voor (ruimtelijke kwaliteit) het buitengebied mogelijk. Toekomstige ontwikkelingen moeten voortbouwen op en/of bijdragen aan de ruimtelijke karakteristiek van het landschap. De ruimtelijke kwaliteit en diversiteit van ons landschap en de dorpen willen we onderbouwd ontwikkelen, verbeteren en indien nodig transformeren. Daarbij werken we aan een duurzaam buitengebied met een gezond watersysteem en ruimte voor klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en circulariteit. Economische verbreding zoals recreatie en nieuwe economische activiteiten zien we als een kans.

Dit alles overwegende, zien we dit als een kansrijk plan voor verdere uitwerking.

Draagvlag bij omwonenden:

Op Cultuurweg 4 is catering- en horecaverhuurbedrijf de Meerhoeve gevestigd. Dit familiebedrijf verzorgt feesten en evenementen op locaties van derden en ook aan de Cultuurweg wordt een feestzaal verhuurd op het terrein is daarvoor een royale parkeerruimte. Deze locatie is direct gelegen aan het parkgebied. Deze onderneming staat open voor samenwerking met de gemeente en andere partijen die gebruik willen maken van het park. Zelf willen de ondernemers op hun terrein graag een kinderboerderij toevoegen aan het park en bezoekers koffie of lunch serveren.

Als er partijen zijn die excursies- of activiteiten willen organiseren in het park, zijn zij graag een gesprekspartner om zaken als horeca- of vergaderruimte te faciliteren. Ook zien zij zich als een goed gastheer voor groepen die onder begeleiding van derden een dagbesteding zoeken. De ondernemers geven aan dat het zeer belangrijk is dat het park zoveel mogelijk aansluiting krijgt met de bebouwing in het dorp en de bestaande wandelroutes. Dit kan mogelijk gerealiseerd worden door de groenstrook langs de A7 (hier ligt 4 ha grond van Rijksvastgoedbedrijf) en de kavel aan het begin van de Cultuurweg (25 ha. van Rijksvastgoedbedrijf) bij het park te betrekken. Het doortrekken van de bestaande wandelroute via het voormalige deel van de Westermiddenmeerweg (het groene pad tussen de boerderijen in, ook eigendom van Rijksvastgoedbedrijf) is ook wenselijk.

Situatie eigendommen omliggende kavels.

Van overige aanwonenden is bekend dat er bewoners zijn die positief zijn over de ontwikkeling van een park op deze locatie én dat er bewoners zijn die een toename van het gebruik van de Cultuurweg niet waarderen. Het betrekken van de aanwonenden bij deze ontwikkeling is uiteraard van belang.

Reacties vanuit Middenmeer

Inwoners uit Middenmeer geven aan een park een welkome aanvulling op de recreatieve mogelijkheden te vinden. Een goede aansluiting op wandelpaden aan de zijde van het Briekse bosje en aan de zijde van de snelweg op het Joke van Leijden pad is daarbij onmisbaar. Meermaals werd geopperd om het park beter aan te laten sluiten op Middenmeer door het direct ten zuiden van de N242 te realiseren. Ook werd geopperd om de ontstaansgeschiedenis van de Wieringermeer in beeld te brengen in het park.

Kosten en kostendragers

Met de informatie die nu bekend is, kan geen realistische calculatie worden gemaakt over de kosten van de aanleg van een park. Aangenomen kan worden, dat deze liggen in de bandbreedte tussen 5 en 10 miljoen euro. Daarnaast moet rekening gehouden worden met structurele onderhoudskosten.

Op dit moment is geen dekking voorzien. Wel is geïnventariseerd welke subsidie- en financieringsmogelijkheden er zijn. Met name de aanleg van waterberging en de versterking van biodiversiteit in het gebied bieden perspectief, evenals uitvoeringsmaatregelen voor klimaatadaptatie.

Het toevoegen van kostendragers in het gebied vergroten de kans op realisatie. Een scenariostudie brengt dit nader in beeld.

Kostendragers

Op het moment van schrijven wordt nog gewerkt aan het streefbeeld voor de landschappelijke inpassing langs de A7, in januari 2022 wordt dit vastgesteld in de gemeenteraad. In dit traject zijn verschillende stakeholders betrokken, dit heeft positieve reacties opgeleverd mbt het draagvlak voor het park. Het park draagt in grote mate bij aan het streefbeeld. Er is voorzichtige bereidheid gevonden tot het bijdragen aan het ontwerp en mogelijk aan realisatie.

Het met de stakeholders gezamenlijk werken aan een businesscase gaat van grof naar fijn waarbij het zoeken naar kostendragers onder deze stakeholders één van de onderwerpen wordt.

Fondsenwerving

Wellicht is dit project te combineren met de groene lopers en andere elementen uit de kustvisie, alsmede de klimaatopgave voor de landbouw. Mogelijk kan dit een gebiedsprogramma worden en bijdragen aan een vitale kust en achterliggend land. Dat kan mogelijk voor IKW- subsidie (Investeringskader Waddengebied) in aanmerking komen. Dit is een langdurig traject, maar er ligt kans op een aanzienlijke bijdrage.

Subsidies

De aanleg van dit park is bij uitstek geschikt voor subsidies. Onderwerpen als klimaatadaptatie, biodiversiteit, recreatie, cultuurhistorie zijn populaire thema's. Het is bij het indienen van subsidieaanvragen zaak om op tijd op de hoogte te zijn van een openstelling van een subsidie, zodat er een gedegen subsidieonderbouwing geschreven kan worden.

De ervaring leert dat de inzet van een subsidie bureau zichzelf terugverdient, omdat er vanuit deze bedrijven een waarschuwing verzonden wordt als er een subsidieregeling beschikbaar komt op de thema's die overeenkomen met het project.

De hoeveelheid geld die dmv subsidie beschikbaar kan komen varieert van 20 tot 90%.

Subsidie op klimaatadaptatie

Het park is geplaatst op de HK-lijst van kansrijke projecten voor de aanvraag voor de Impulsregeling Klimaatadaptatie van de Rijksoverheid. In september '22 mag HK de aanvraag daarvoor indienen. Het Rijk draagt maximaal een derde van de kosten voor een maatregelpakket bij. De decentrale overheden in de werkregio maken onderling afspraken over hoe ze de overige twee derde financieren. De subsidieregeling Fysieke uitvoeringsprojecten voor klimaatadaptatie van PHN is ook een kans. *50% van de noodzakelijke kosten tot maximaal € 100.000,-*

Waddenfonds

Het Waddenfonds is voor Hollands Kroon erg interessant, als kustgemeente kunnen we hier veel meer gebruik van maken dan we nu doen.

Bronvermelding

Scholen in Middenmeer en Wieringerwerf: Titus Brandsma, ’t Baken, De Triangel

Bewoners uit Middenmeer: Joke van Leijden en andere bewoners die aanwezig waren bij de Omgevingsdialoog Grootschalige Kracht op 11 oktober 2021

Aanwonenden Cultuurweg- familie vd Veldt, Cultuurweg 3 en 4

Bos der Omarming- Lia Schrier

Historisch Genootschap Wieringermeer- Fred de Vries

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier- Jan Willem Huizinga en Mara Dubbelt

Staatsbosbeheer- Mikal Folkertsma en Jessica Sluis

Natuur en milieueducatiecentrum Schagen- Paul, Harm en Tina

Diverse Teams van Gemeente Hollands Kroon hebben informatie aangeleverd vanuit hun vakgebied

Haalbaarheidsstudie Mansholtpark

Groene stip op de horizon en zoektocht naar partners

gemeente Hollands Kroon

Gemeente Hollands Kroon onderzoekt het realiseren en exploiteren van een park aan de Cultuurweg te Middenmeer.

Ontwerp:
afgebeeld schetsplan of een alternatief.

Karakter van het park:
waterberging, natuurontwikkeling En educatie.

Te onderzoeken:
financiële en ruimtelijke haalbaarheid.

Een legpuzzel bestaande uit verschillende ruimtelijke belangen en vragen.

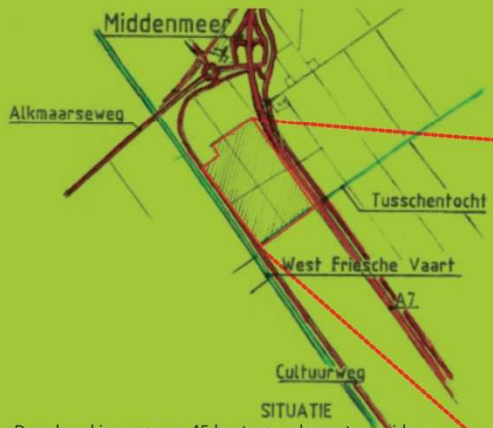

SITUATIE

Deze kavel is ongeveer 45 hectare, gelegen ten zuiden van Middenmeer en is bestemd voor waterberging. Het huidige gebruik van de kavel is agrarisch. De kavel ligt in de ruimtelijke Wieringermeerpolder en wordt omsloten aan de oostkant door de A7 en aan de westkant door de Cultuurweg.

Sicco Mansholt was agrariër aan de Cultuurweg en als verzetsstrijder betrokken bij munitie en wapensmokkel tijdens de tweede wereldoorlog. Later werd hij minister van Landbouw.

Dit schetsplan bevat vijvers, inheemse bomen en struiken, loop- en fietspaden, zit- en visplaatsen, het realiseren van een verzetsmonument en het oprichten van een educatief gebouw. Het plan gaat uit van watercompensatie met een natuurlijke Inrichting, waardoor er verschillende belangen worden behartigd.

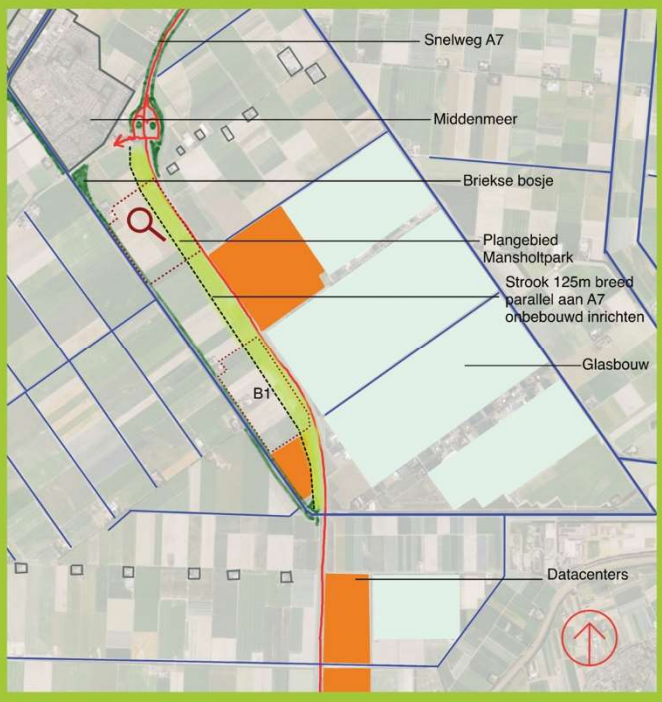

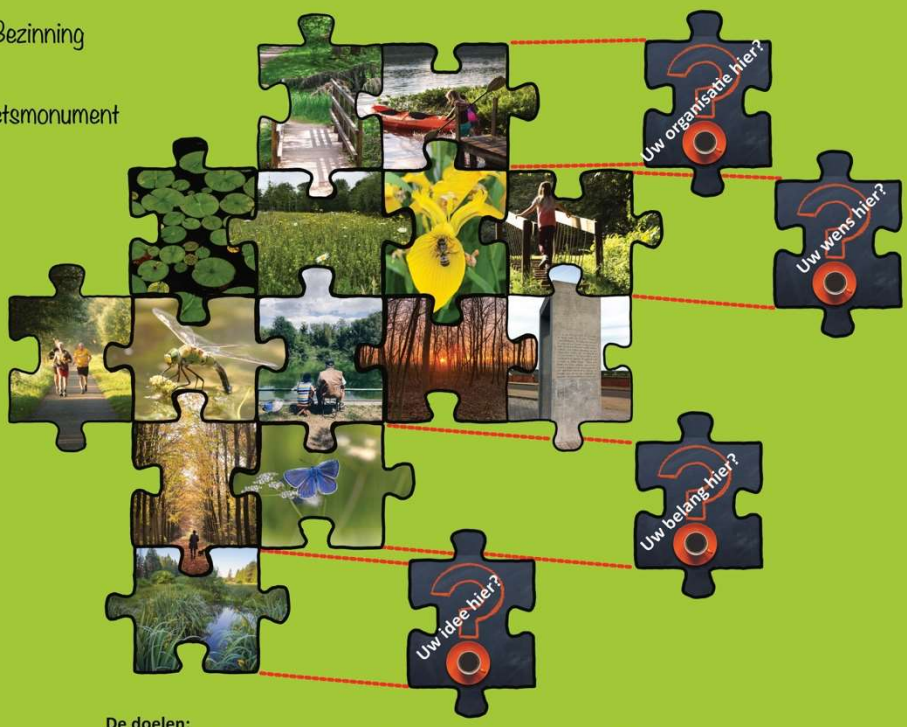

De doelen:

- Landschappelijke inpassing van de toegestane bebouwing aan de Cultuurweg
- Aansluiten aan de landschappelijke en cultuurhistorische waarden ter plaatse
- Aandacht voor biodiversiteit en klimaatadaptatie
- Aandacht voor de geschiedenis in relatie tot WOII (het voormalige verzet)
- Mogelijkheid voor educatie op het gebied van duurzaamheid, biodiversiteit en cultuurhistorie
- Recreatieve functie voor de inwoners van Hollands Kroon
- Samenwerking tussen verschillende organisaties zoals natuurverenigingen en historische verenigingen
- Een voorbeeld voor duurzaam en energiezuinig bouwen

Mogelijke partners: gemeente Hollands Kroon · Provincie Noord-Holland · Agriport A7 · Microsoft · Het Bos der Omarming · hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier